

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
i. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számol fel.

Háziügy, közügy.

Valamennyire a háziügyünk ugyan, amivel itt foglalkozni fogunk, de annyira összeszövődött a közügyvel, hogy a kettő egymástól elválaszthatatlan és ezért is adtuk cikkünknek a kettős címet.

Emlékezhetik rá a közönség, hogy annak idején, a mai belügyminiszter azon rendeletének köztudomásra jutása után, amellyel Szentés város közgyűlésének és a megyei törvényhatóságának azon határozatait megsemmisítette, melyekkel a Szentés városi fogyasztási adóberlet tisztajövedelméből illetéktelenül elajándékozott és a tanács által belügyminiszteri rendelet folytán a közpénztárba meg is térített 2137 frt közpénznek Sarkadi Nagy Mihály kezéhez újból való kiutalványozását rendelték el, — megsemmisítetté, — hogy akkor, mondjuk, lapunk „Mindhiába” című vezércikkben búcsúztatta el ezt az odioso ajándékpénzügyet, hogy ezt a cikket a tanács magára nézve sértőnek találta, ezért önmaga ellen a vizsgálat elrendelését kérte a célból, hogy annak alapján lapunk ellen a megtorló lépéseket megtehesse és hogy végül az ezen ügyben megbízott Cicatricis Lajos dr. megyei főjegyző — mint helyettes alispán — a tanácsot e kérelmével elutasította.

Mikor a tanács e vizsgálatot kérte akkor is kijelentettük és ezt ma hangsúlyozzuk, hogy nyugodtan tekintünk ezen vizsgálat el, amelytől semmi okunk nincsen félni.

Nem lepett hát meg bennünket, hogy a tanács a h. alispán határozatát a közigazgatási bizottsághoz fölébbezte meg, mely is tegnap tartott ülésében foglalkozván a fölébbezés kérdésével, az előterjesztő megyei főjegyző határozati javaslatával szemben, a városi tanács ellen az elővizsgálatot elrendelte.

Magunk részéről a közigazgatási bizottság ezen határozatát korrektnek kell tartanunk. Ha hatósági személy vagy testület önmaga ellen bármi ügyben vizsgálatot kér a fölöttes hatóságnál, e kérelem teljesítése elől kitérni nem lehet, mert azzal az a kérelmező hatóság a reputációját kívánja a legtöbb esetben helyreállítani, mitől tehát a módot és alkalmat megvonni nem szabad.

Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy a m. főjegyző mint h. alispán ez ügyben a maga részéről szintén nem korrekt járt volna el akkor, amikor a

tanácsot annak idején a kérelmével elutasította. Mert tény, hogy maga a városi tanács sem a kérelmében, sem pedig az ezt elbíráló határozat ellen benyújtott fölébbezésében egy szóval sem mutatott rá arra: mi konkrét vádjak azok a lapunk hivatkozott cikkében, melyekre a vizsgálat megtartassék és amelyek ellen illetékes helyen megtorló lépéseket szándékozik tenni?

A főjegyző — mint helyettes alispán — tehát ez esetben, minden fíksz támpont nélkül, csupán az egyéni meggyőződése szerint járhatott el és a szerint is ítélve meg a dolgokat, cselekedett ismert határozata meghozatalával.

Am nem ez az, ami bennünket a cikkünk megírására készítet. A meg-ejtendő vizsgálat és az ügy további fejleményei elé nyugodtan tekintünk és egyebet se kívánunk: csak szigorú tárgyalagosságot annak részéről, aki majdan ezt a vizsgálatot teljesíti.

De a fölébbezésnek a közigazgatási bizottság tegnapi ülésében történt tárgyalása alkalmul szolgált Tallián Béla főispánnak egy igen fontos és helyi közállapataink szempontjából egészen helyes nyilatkozat megtevésére és ez a nyilatkozat voltaképpen az, amellyel foglalkoznunk kell.

Azt mondotta ugyanis a főispán, hogy jól tudja ugyan, miszerint a sajtónak joga, sőt legszentebb kötelessége a közszereplőket szigorúan ellenőrizni és a közcsелекmények fölött ugyancsak szigorúan bírálatot mondani; azonban, mint megjegyzé, ő figyelemmel kíséri a helyi viszonyokat és az a meggyőződése, hogy a helyi sajtó ezen kötelességének nem helyesen felel meg, mert személyes ténre is átviszi a közügyekben történő felszólalásait.

Óhajtott volna — úgymond, — hogy a közérdek szempontjából a helyi sajtó ennek a beismérésére jutna és jövőben a személyeskedést lehetőleg kerülné.

A lecke nekünk is szól. Hiszen épp egy lapunkban megjelent cikkből keletkezett úgy tárgyalása alkalmából tette a főispán a fentebbi nyilatkozatát. És mi, amennyiben magunkat is találva érezzük általa, de csakis ennyiben, készséggel meghajlunk a főispáni nyilatkozat előtt, sőt többet teszünk ennél: lehetőleg meg is szivleljük azt.

Mert ahogy a sajtónak joga és kötelessége közszereplők közcsелек-detei fölött szigorú bírálatot gyako-

rolni, ahogy ezen jogunkat senki által kétségbe vonni vagy korlátozni nem engednők, viszont épp úgy a főispánnak, valamint bárki másnak el fogjuk mindenkor ismerni azon emberi jogát, hogy viszont a sajtó munkássága fölött bírálatot gyakorolhatnak és azt, ha túlkapásokat észlelnek, el is ítélik.

Nem vezérelne bennünket szokott igazelműségünk, ha mereven elzárkóznánk a főispán megjegyzésének igaz volta, kifejezett óhajának a közérdek szempontjából is kívánatos megvalósítása elől és tagadásba vonnók, hogy, de bizony, a helyi sajtó nem enged meg magának túlkapásokat és nem viszi át a közéleti küzdelmet soha a személyes ténre.

Ezt az igazelműséget azonban ezúttal is, önmagunkkal szemben is gyakorolni óhajtjuk.

Igenis tény, hogy a megyebeli sajtóban évek óta sok a túlkapás; igenis tény, hogy a közéleti küzdelem a sajtóban is sok esetben személyes ténre vonszoltatott át; de nem kevésbé tény az is, hogy — ha e részben mi is követtünk el hibát, ebbe, hogy úgy fejezzük ki magunkat, szinte belekényszerítettünk; belekényszerítettünk pedig éppen az ellenfél legtöbb esetben brutális és személyeskedő támadásai által.

A főispán, — a multakra nézve — 3—4 évre visszamenőleg, mióta t. i. mi e lap szerkesztését átvettük — teljesen tájékozatlan az itteni események felől. Ez természetes is, nem is lehet másként, mert ha vannak információi, azok egyoldalúak.

De ittletének ideje óta, tudomásunk szerint is — vannak személyes tapasztalatai. Ezek pedig, ha szigorú tárgyalagossággal ítélt, lehetetlen, hogy meg ne győzzék őt arról, miszerint a helyi sajtóban mutatkozó személyeskedés teljes kiküszöbölése nem egészen rajtunk mulik.

Nem követünk el vele indiszkréciót, ha eláruljuk, hogy a főispán, röviddel állása elfoglalása után, nálunk, a teljes objektivitásnak a hírlapi diskusszióban való megóvása érdekében, kívánatait tolmácsolta és mi — belátva e kívánások jogos és helyes voltát, nézetét nem csupán akceptáltuk, de hónapokon keresztül következetesen teljesítettük is.

Am már akkor kijelentettük, hogy nem bizunk abban, hogy az ellenfél hasonlóval fog viszonzni és a személyeskedést abban hagyva, szín-

tén a kívánatos szigorú objektivitás terére lépjen.

Hogy a főispán azóta is figyelemmel kísérte-e a helyi sajtót vagy nem: azt nem tudjuk. De ha figyelemmel kísérte, be kell szükségképpen látnia, hogy nekünk volt igazunk és elvégre is — az ellenféllel szemben a sajtó terén csak úgy vagyunk, mint a csatamezőn: a saját fegyverével lehet ellene a legsikeresebben harcolni és így — akarva nem akarva, ma már-már ott vagyunk a harcmodorral, ahol annakelőtte voltunk.

Ez nem a mi hibánk. Ami azonban nem zárja ki, hogy a főispán fentemlített nyilatkozatát, a helyi közérdek szempontjából melegen ne üdvözöljük és őszintén ne kívánjuk, hogy annak kellő foganata legyen.

Ha nem lesz, ez ismét nem rajtunk fog mulni.

Közigazgatási bizottság. Csongrád-vármegye közigazgatási bizottsága a f. hó 24-én tartotta e havi rendes ülését.

Jelentősebb ügy kevés fordult elő ez üléskor keretében és mindössze a piész de rezisztáns adott neki valamelyes érdeket, melyet a Szentes városi tanács önmaga ellen fegyelmik kérvényezése s az ezzel kapcsolatban lapunk ellen irányuló megtorló törekvés képeztet.

Az ülést kezdetén Tallián Béla főispán elnök bemutatta a bizottságnak az államépítési hivatal új főnökét, aztán Csató Zsigmond dr. alispán kezdte meg a közigazgatási előadmányok sorát.

Öröndetes ebben a bevezetés, hogy t. i. a belügyminiszter a trachomának vármegyénkben sikeresebb gyógykezelése érdekében messzebmenő intézkedéseket tett; nevezetesen két orvost küldött ki a trachomások megvizsgálására, akik hetek óta működnek a megyében és hivatalosan itt hazamosabb ideig járványorvosokként működni.

Hegyi Antal plebános és Szóke Pál csongrádi lakosok, előbbi a belügyminiszterhez, utóbbi a főispánhoz panaszt tettek Csongrád község előjárósága ellen, a községi virilisek ez évi névsorának hibás összeállítását végett. A két panasz együttesen került a közig. bizottság elé, s az ügy megvizsgálván, a panasz alaptalannak bizonyult, miért is a bizottság, a határozati javaslatához képest, a további eljárást beszüntetni határozta.

Krancz József belügyminiszteri tanácsosnak a megyei és Szentes városi arvaszék megvizsgálásáról a belügyminiszterhez beterjesztett jelentése alapján, a nevezett minisztérium több rendbeli kezelési javítás eszközöltetésére utasítja a nevezett arvaszékeket a közig. bizotts. útján. Az utasítások ki fognak adatni, szigorú alkalmazkodás végett, az illetékeseknek.

A fegyelmi választmány rendes tagjával, az eltávozott államépítészeti hivatalfőnök helyére az utat, póttagnak a helyettes pénzügyigazgatót választották meg.

Tudomásul vették azután a belügyminiszter leiratát, melyben a közig. bizottság azon kérelmének teljesítését, hogy a Döme-ügy újabb vizsgálatának számszerű részéhez miniszteri számtisztet küldene ki — megtagadja az okon, mert ily kiküldetés szükségét nem látja.

A szentes-vásárhelyi vasút építési terén, néhány útátjáró és áteresz áthelyezésé-

vel leendő módosítás eszközölését kérelmezték Szegvár és Mindszent községek. A vasúti érdekeltség a helyszíni tárgyalást megejté, e módosításokra készen nyilatkozott és a közig. bizottság is elhatározta, hogy a maga részéről pártolóan terjeszti fel az ügyet a kereskedelemügyi minisztériumhoz.

Ezután Cicatricis Lajos dr. főjegyző kezdte meg közigazgatási előadmányai sorát, amelyekből, mint az ülést legérdekesebb mozzanattal kell kiemelnünk azt az ügyet, mellyel lapunk mai vezércikkében behatóan foglalkozunk.

Itt csak azt jegyezzük hát meg, hogy Sima Ferenc, a főjegyző azon kijelentésével szemben, hogy őt sem a Szentes városi tanács kérelmének elbírálásánál, sem pedig az ezen kérelem érdemében hozott határozata ellen benyújtott föllebbezés tekintetében most előterjesztett határozati javaslata megfogalmazásánál semmiféle személyi tekintetek nem befolyásolták, — azon kételyének adott kifejezést, hogy ez talán nem egészen úgy áll, ami a főjegyzőt arra indította, hogy ezt a gyanúsítást erőlyesen és férfias határozottsággal visszautasítsa.

Egyébként, mint már vezércikkünkben is említettük, a közig. bizottság a városi tanács ellen az elővizsgálatot megindította.

Több jelentősebb érdekű ügy aztán nem is fordult elő és a biz. ülése, a többi szakelőadmány elintézésével, délutáni egyegyed kettőkor véget ért.

Városi közgyűlés.

(1893. május 23.)

Hol az előző éjszakan vig muzsikaszónál derűs, feszetlen jókedvvel keringtek a táncoló párok vagy roptak a tüzes csárdást: a túl a kurcai városi tanácskozó teremben a f. hó 23-án Szentes város képviselőtestülete tartott rövid közgyűlést, hogy lemorzsolja az eléje tett tárgysorozatot és ezzel előre-hátra tologatni segítse az adminisztráció rozoga szerkeztét.

Fontos tárgy egy sem volt szőnyegen, választani nem kellett senkit semmi állásra, így aztán nem is volt meg a kellő érdeklődés lánnyira, hogy a tárgysorozat két pontja ügyében, nem lévén az atyuskák határozatképes számban jelen, intézkedni sem lehetett, ezt el kellett halasztani más, kedvezőbb alkalomra, amikor talán valami irnokvalóság lesz és így a kenyérvostás büszke tudata tömegesebben gyűjti be a sógorokat-komákat.

A csendes, érdek nélkül való közgyűlés lefolyása a következőképen esett meg:

Elnök: Burián Lajos h. polgármester, a közgyűlést d. c. 9 órakor megnyitván, a tárgysorozat előtt meginterpelláltak M. sa Gergely részéről, az italadó-bérlők állítólagos visszaélései tárgyában.

Miután elnök erre megnyugtató választ ad, ezt az interpelláló és a közgyűlés egyaránt tudomásul veszik és ezzel áttérnek a napirendre, tudomásul vevén a különböző pénztárak megvizsgálásáról beterjesztett jelentéseket is.

Az ezután következő két tárgyat: a görödster cladasi ügyét és a körös-tiszmarosí armentesítő-társulat által kisajátítandó területek adás-vételi szerződése ügyét jobb időkre kellett elhalasztani, mert a városatyák nem voltak jelen a törvény szerint kívánt határozatképes számmal.

Ebben nagy volt az öröm a belügyminiszteri rendelet felolvasásakor a Döme-féle sikkasztás ügyében, mellyel kapcsolatban elhatározták, felkérni a közig. bizottság által kiküldött vizsgálati bizottságot: hallgatni ki Sima Ferencet is, mint aki — a saját

lapjának mondása szerint — ez ügyről behatóan foglalkozott és így a vizsgálatnak útbaigazítást, felvilágosítást és adatokat szolgáltatott.

Szép hegedűszóban ez annyit tesz: hogy a vizsgálatot irányíthatja.

A nagy örömben aztán kiutalták Sánta Jánosnak a részére egy korábbi közgyűlésen megszavazott 500 frt végkielégítést és az így most már megüresedett arvaszéki iktatói állás mielőbb való betöltése iránt, a szükséges lépések megtételére felkérni határozták a vármegye alispánját.

Felolvastatván ezek után a belügyminiszter azon rendeletét, mellyel Bugyi Antalnak városi h. adügyi tanácsnokká történt megválasztását megsemmisíti, a bölcs városatyák elhatározzák, hogy ez ügyben határozni fognak — egy következő közgyűlésen.

Majd — azon alkalmából, hogy az alispán, az ezredéves országos kiállításra való bemutatathatás céljából a városi gimnázium tervrajzainak beterjesztését kéri, bizottságot választottak egy tervezet kidolgozására: miként ünnepelje meg méltóan Szentes város a honalapítás ezredéves fordulóját emléknappal?

A sertes-vágók azon eredeti kérelmét vette ezután a közgyűlés tárgyalás alá: engedtetni meg nekik ezutánra — bizonyosan kényelmi szempontból — a közfogyasztásra szánt sertések előzetes orvosi vizsgálat nélkül való leszárasa. E kérelmet, persze, nem teljesíthették, azonban a kétségtelenül meglevő nehézségek leküzdése végett, addig is, míg a 2-ik állatorvosi állás rendszeresen szervezgetni, a tanácsot bizta meg a közgyűlés, hogy ideiglenesen még egy állatorvost alkalmazzon.

Aztán jött egy — a tárgysorozatot megelőzőtt interpellációval anolig panasoz az italadó kezelősége ellen, benyújtva Deutch Mór részéről.

Aranhuezi szép napok voltak azok, amikor a fogyasztási és italadó a város kezelet. Mennyit hízettünk rá az utóbbira? — ma sem tudjuk még határozottan. De hogy ráfízettünk busasan, az bizonyos.

E kelleme emlékek behatása alatt aztán természetesen, hogy — tekintettel az italadó-bérlők ellen tömegesen érkező panaszokra, — elhatározatott: intézzen a közgyűlés feliratozt a pénzügyminisztériumhoz, melyben az italadó bérlétének a mai bérlőtől leendő elvételét és a városra való átruházását kérelmezzék.

A még hátralevő pontok nagyon lényegtelenek valának. Pár tisztviselő szabadságidőt kért és kapott.

Szoboszlai Szabó Bálint lemondását a képviselői állásról tudomásul vették, úgy szintén Szedes János lemondását is a jogügyi szakosztályi és ifj. Várady Lajosét a pénzügyi szakosztályi állásról.

Dél előtt egyegyed 11 órakor a közgyűlésnek vége volt.

Ujdonságok.

Szentes, 1893. május 25.

— **Emlékeztető.** Csongrád-vármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 26-án, pénteken délelőtt kezdti meg évnegyedes rendes közgyűlését, mely előreláthatóan több napot vesz majd igénybe. E közgyűlésen kerül tárgyalásra Budapest fő- és székváros átirta is a kormány egyházpolitikai programjának támogatása ügyében, mely kérdésben — dacára a szentesi Lape pünkösdi száma ellenkező hírének, még mindég bizunk hozzá, hogy a megyegyűlés egyhangulag az állandó választmány által szövegezett határozati javaslat szellemében fog határozni.

— **Fegyelmi határozatok.** A vármegye fegyelmi választmánya 3 fegyelmi ügyet bírált el tegnap délután tartott ülésében: Székely Mihály Szentes városi aljegyzőét, aki az őt hivatalvesztésre ítélő első foki alispáni fegy. határozatot föllebbezte meg, Szűcs János

szevári tanítóét és Draskovics Dezso volt Csongrád községi köztisztviselője. — A Szakáll Mihály ügyében hozott elsőfokú fegyelmi határozatot a fegyelmi-elválasztmány helyben hagyta és a főlebbezést elutasította. Draskovics Dezso ügyében közbeszólt intézkedés történt, mely szerint fegyelmi-ügyének elbírálása, az azzal kapcsolatos büntényítő-ügy végbejezése függően marad. Szűcs János tanító ügyében pedig a vizsgálat kiegészítése lön elrendelve annak kiderítésére: rendelt-e meg a nevezett Vármai szegedi könyvkereskedőnél az iskolaszék terhére könyveket?

— Az erzedéves orsz. kiállítás Szegekerületi bizottsága tagjait a f. hó 28-ára hivta össze Szegegre, alakuló gyűlésre Kállay Albert szegedi főispán mint a kerületi bizottság elnöke. A velünk közölt meghívó szerint a gyűlés tárgysorozata 9 pontot ölel fel, melyek közül a következőket emeljük ki: Előterjesztés arról, hogy a bizottság kikérje a kerületbe eső törvényhatóságok, községek, kereskedelmi és ipartestületek támogatását; előterjesztés a helyi bizottságok megalakításáról és azok kijelöléséről, akik a bizottságok megalakítására felkérendők lesznek; javaslat az országos bizottsághoz, hogy a házi iparközpontok a kerületi és helyi bizottságok által szerkesztése be; felhívás a kerület sajtójának képviselőihez, hogy a kiállítás ügyét lapjaikban és a helyi bizottságokban támogassák.

— Parhaj-ügy. A f. hó 23-án, a kor reggeli órákban, lapunk felelős-szerkesztője a Bódor Imre városi számtiszt között pisztoly-párbaj volt az alsó-úton. A párbajra egy kaszinó összehozálás adott okot, mely alkalommal a nevezett számtiszt provokáló magaviseletével Mátéffy Ferenc dr., aki Bódor útról tértől tudomást sem akart venni, addig-ig érte, hogy a nevezett végre, felhevült állapotában Bódor arcát ütötte. E tettlegességet kért Bódor Imre dr. Mátéffy-től, megbízottai útján fegyveres elégetelt, amit meg is kapott ugyan formán, hogy Mátéffy Ferenc dr. kiáltt olyan neki, de maga a lövés jogával nem élt. Bódor elsütötte volna a fegyvert, azonban a lövés csütörtököt mondott. Kibeküvés a felek közt nem történt. Közvetlenül a párbaj lefolyása után Mátéffy Ferenc dr. a kaszinó elnökehez levelet intézett, melyben, amidőn legmelyebb sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy epp a kaszinóban engedte magát heve által ily tettlegességre ragadtatni, egyúttal őszintén bocsánatot kér ezért az egész kaszinótól — a választmány útján. Ezzel — azt hisszük — ez a kellemetlen ügy befejezett is nyert.

— Házassági akadály. Furcsa eset történt a f. hó 23-án városunkban. Csongrádról, hol tudvalevőleg református templom és lelkeség nincsen, egy ifjú református pár jött át Szentese-ra a mondott napon, hogy itt az Úrnak szent házában házassági frigyre lépjen. Ugy esett azonban, hogy a türelmetlen vélegény szorakozottságában otthon feledte a katonai igazolványát, minek folytán a lelkész nem adhatta össze jegyesével, aki sirva távozott el, a nászkiéret társaságában a templomajtótól, hogy velük im ilyen véletlen malor esett meg, gátul védődve boldogsága elé.

— Vád alá helyezve. Nagy garral hirdette annak idején a Szentesi Lap, hogy a szegedi kir. törvényszék ítéletileg felmentette a nyilvános becsület-sértés vádjá alól Kátai Pál Jánost, ki ellen Tasnády Antal dr. polgármester tett büntényítő feljelentést, amiért őt a városi közgyűlésen a b i g y e r k e k sértés mondta. Ki is lön párhivatalos komolysággal jelentve a jeles újságban, hogy most már aztán Tasnády n rajta veszett a z a b i g y e r k e sértés. Pedig az öröm kissé korai volt és aligha nem lefog most hülni. Mert Tasnády a kir. törvényszék megszüntető végzését — és nem ítéletét — a kir. táblához főlebbezte meg, mely is 2043/893 sz. alatt hozott végzésével, Kátai Pál Jánost, a büntetőtörvénykönyv 262 §-ába ütköző nyilvános becsület-sértés vétsége miatt — a szegedi kir.

törvényszék végzésének megsemmisítésével — vád alá helyezte.

— Gimnáziumi ifjaink az orsz. tornaversenyen. Hirt adunk róla lapunk egy korábbi számában, hogy a középiskolai ifjúság pünkösdi országos tornaversenyében résztvevő, a Szentes városi főgimnáziumi ifjúság 29 tanulója is Budapestre rándult Bercz Sándor dr. tanár és Bóna Sándor tornatanár vezetése alatt. A verseny lefolyásáról a fővárosi napilapok hasábotk írnak, amiből mint reánk örvendest, csak azt emeljük ki, hogy a k ö t é l h ú z á s b a n, mely tömegben való birkozás, vagy helyesebben mérés volt két-két tanítézet egyenlő számban egymással szembe állított mintegy 20—20 tagja közt, főgimnáziumunk ifjúsága is győztes lett a satoraljai helyi gimn. növendékeivel szemben.

— Baleset. Molnár István polgártársunk pünkösdi másodnapján kocsin indult a tanára. Útja a vásártérre vitte keresztül, hol is a zsidótemplom mellett, a vásártérre leaotó karok egyikébe oly szerencsétlenül ütközött a kocsija, hogy a fűrhéce eltört, a löszerszám elszakadott és a bennülőket a heves rázkódás a kocsiból kidobta. Jó szerencse, hogy a lovak az összeütközés pillanatában megálltak, így elharult a nagyobb veszedelem; de Molnár, aki már 62—63 éves ember, fején és karján az eséskor így is olyan súlyos sérüléseket szenvedett, amelyek — agg korára való tekintettel aggodalomra szolgáltatnak okot. Az arvaszártéren felállított karoknak semmi gyakorlati haszna nem lévén, miután hasonló eset ott már többször történt, talán nem ártana e karokat idején, míg nagyobb szerencsétlenséget nem okoznak, eltávolítani.

— Tiszti ügyész a főispán ellen. Ezt a hangzatos címet viseli a Szentesi Lap f. évi 61-ik számának egy ujdonság, amelyben el van mondva, hogy Soós Pál megyei ügyész — a Tasnády dr. ügynevezett lemondása ügyében — állást foglalt a főispánja ellen. Tasnády dr. főlebbezésére adott ügyészi véleményében kijelentvén, hogy a polgármester lemondásának ténye nincs beigazolvva, ami a nevezett lap szerint annyit tesz: hogy a főispán és alispán azon állítása, mintha Tasnády náluk bejelentette volna lemondását — nem érdemel hitelt. A lap ki is fejté, hogy ezen ügyészi vélemény alatt okvetlenül lappang valami, mert az ügyész magától nem kockáztat meg ilyen lépést, ha arra bátorítást nem nyer. A lap tehát vár és figyel. — Nos, a mi meggyőződésünk az, hogy nagyon sokáig várhat és figyelhet, amíg azt a lappangó valamit kilesi, azon egyszerű okból, mert nézetünk szerint az ügyészi vélemény alatt semmi egyéb nem lappang Soós Pál m. ügyész jogi meggyőződésénél, melynek nyilvánítására — miután véleményét kikérte — bizonyára senki sem bátorította a nevezett ügyészt, akiben — ahogy mi ismerjük — megvan bátorítás nélkül is a személyes bátorság és a függetlenség érzete ahhoz, hogy jogi nézetét szabadon nyilvánítsa.

— Bezárt iskola. A kanyaró, e gyermekgyilkos kórság már ismét betoppant városunkba és ugyancsak kezdi ledönteni apró áldozatait, a szülők nagy bánatára és rettegetésére. A járványos jelleggel fellépett kórmintá kénytelen volt a hatóság Németh Lajos tanító felsőpartj iskolájának időleges bezárását elrendelni, hol eddig nem kevesebb mint 14 gyermek betegedett meg kanyaróban.

— Schmidt Imre búcsúja. A szegedi kir. törvényszék volt főügyésze, abból az alkalomból, hogy törvényszéki bíróvá kinevezetve, Szegegről elhelyeztetett és onnan elköltözött, megleghangú levélben búcsúzott el vármegyénk

közigazgatási bizottságától, amelynek 15 éven át egyik legkedveltebb, ug; buzgó tagja volt. A búcsúlevelet a bizotts. tegnapi ülésén olvasták fel és határozatba ment, hogy a közig. bizottság jegyzőkönyvével fejezi ki elismerését és rokonszenvét az eltávozott volt tagtársá iránt.

— Gyujtogató fiú. Egy 14—15 éves suhancot vitt be egy polgártársunk a f. hó 23-án a rendőrséghez, akit tetten ért, mikor a Kaszálló előtti dobogó alatt gyufákat gyujtogatott. A rendőrségnél a fiút megfenyítették, aztán elbocsátották. Hát ez idáig rend van. Hanem a nagy szűcságra és a folytonos szeles időjárásra, valamint az országban szerte volt gyakori tüzesetekre való tekintettel talán célszerű volna kiadni a hatósági tiltalmat, hogy éretlen tacsok az utcákon vagy udvarokon szivarozni vagy kupakatlan pipákból dohányozni, büntetés terhe alatt ne merészljenek.

— Öngyilkosság. Fazekas Ferenc, II. tized 485. sz. alatt lakó, 60 éves jómódú gazda, a f. hó 24-én d. u. 3 óra tájt felakasztotta magát és mire hozzátartozói végeztes tetét észrevették, már minden mentési kísérlet hiúnak bizonyult. Fazekas rendezett anyagi viszonyok közt élt, derült kedélyű, sorsával elégedett ember volt mindég és így el se képzelt, mi vitte rá, hogy magát ily módon el-emesse.

— Gyermekmajálisok. A helybeli zsidó hitközség clemi népiskolájának tanulóit tegnap vonattal ki tanítóik vezetésével, vig zenezóval, a túl a kurcai ligetbe majálisozni, táncolni, dalolni, játszani és — egy kissé vendégszolgát is, mert a szegénysorsú tanulókat közöltségen vendégelték meg süteménnyel, ami dicséretre méltó, emberbaráti cselekedet. Volt a majálison futásverseny is, több díjjal, melyen a gyereksereg nagy lelkességgel vett részt és a kint levő szülők és gyermekbarátok is örömeiket lelték. — A f. hó 27-én, szombaton délután pedig, mint értesültünk, a helybeli református egyház 15 iskolájának növendékei vonulnak ki, ugyancsak a ligetbe, majálisozni.

— Meglopta a festvőret. Berczvai Juliánna panaszt tett a rendőrségnél, hogy távollétében a tulajdon testvére, Berczvai János szevári lakos, a derekegyháza oldali tanyájáról, a f. hó 19-én egy 20 frt értékű pelhelylyel és tollal telt dunnát eltolvajolt. A vádolt beismerésben van. A tollat nyomban, ahogy elemelte, eladta egy szevári tollkereskedőnek 7 frtért, a dunnahaját és cihát pedig, saját vallomása szerint, Ráczy Erzsébet tanyáján a jászol alá rejtette el. A rendőrség az ügyet a fenytő bírósághoz tette át illetékes elbírálás végett.

— A Tisza áldozata. Id. Argyelán Miklós jelentett a rendőrségnél, hogy rokona, Barota Borbála, 18 éves leány, a f. hó 23-án, d. u. 2—3 óra közt a kistiszaizgetre ment a veteményest meglocsolgatni és ez alkalommal a Tiszába fulladt. Valószínű, hogy a szerencsétlenség vízmerítés közben történt, mert az öntöző kánták is eltűntek a leánnyal.

— Bitang jóság. A városi bitangakolban egy sárga szőrű rugott csikó van bitangaságban. A magát igazolni tudó tulajdonos jóságát ott átveheti.

Nyersselyem Bastruhákra alkalmas

kelmeket öltönyöknél 10 frt 50 krért és jobb fajtájukat is — valamint fekete, fehér és szines selymeket méterenként 45 król 11 frt 65 krig — sima, kockázott eszikozott, mintázott és damaszott stb. minőségben (mintegy 240 különböző szín s árnyalatban) szállít; postabér és vámentesen Henneberg G. (es. kir. udvari szállító) selyembáza Zúrichben. Minták postafordulóval küldetnek, Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (3)

Irodalom.

A Vasárnapi Újság május 21-iki száma a budavári honvéd-szobor leleplezési ünnepélye alkalmából Budavár ostromára és a honvéd-szoborra vonatkozó számos közleménnyel és 36 képpel jelent meg. E szám

tartalma: »A budavári honvéd-szobor.« (Zala György szoborművének és a magyar nők koszorújának rajzával). — »Budavár ostroma.« Régi honvédtől. (Képekkel: Budavár 1849-ben az ostrom előtt és ostrom után; A vár nyugati oldalán tört réz, melyen az első hadtest támadt, Barabás Miklós egykorú rajza után; A honvédek támadása a Bécsi-kapu felől; A honvédek támadása a Teveli-ház alján levő lőrésre; Utcai harc a Szent-György-téren és Hentzi megbeszülése, egykorú rajzok a szabadságharci ereklyemúzeumból). — »Képek Budavár ostromából.« (Görgei fővezér, Leininger, Aulich, Nagy Sándor tábornok, Máriássy, Knezhich, Szende Béla, Ludvig János, Kmety, Irányi arcképeivel). — »A honvéd-menedékházból.« Dr. Kovács Dénesről. (A honvédménház képével Cserna Károlytól; Budavár ostromában résztvevő honvédek arcképeivel Jantyk Mátyástól). — »Arany szobránk leleplezése.« (5 képpel, pillanatnyi fölvetések után). — »A magyar tudományos akadémia közgyűlése.« — »A budavári honvéd-szobor leleplezési ünnepélye.« — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Mi újság; Sakkjáték; Képtalány, stb. rendezt. rovatok.

A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre 2 ft. a Polittikai Újdonságok-kal együtt 3 ft. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám.)

Ünnepnap mulatságok.

Általánosabb volt volna bizonyára az öröm, ha a piros pünkösdi napját játékos országos eső változtatja feketére, mert ebben a feketeségben milliókra értekelhető áldás járul a föld lakóira, de hát, — az isteni gondviselés útj kiűrhözhetetlenek — tartja az írás és így a hűségnek megfelelően azt kell regisztrálnunk, hogy pünkösdi ünnepnek mindkét napja sugaras verőfényben telt el, kicsalva az emberek apraját nagyját a szabadba, a zöldbe, üdülést keresni árnyat adó ligetek sejtelmes hűsében.

Az ünnep első napjának delutánján, mikor Máhr Kázmér cukrász zeneszóló nyitotta meg a túl a kurcai ligetben levő kioszkját, olyan mozgalmak, tarka élet volt kint a sétány tekervényes útján, hogy nagy búcsújárásnak is beillik. És nem igen volt kisebb a közönség odakint az ünnep másodnapjának delutánján sem, amikor az evangélikus nőegylet rendezett séta-hangversenyét, dacára annak, hogy ekkor már — a játékosnyelvre 20 krajcár belépődíjért mérték az üdülést személyenként.

Micsoda nagy kincs is az a liget, ezt akkor tudnók csak kellően felogni, ha jobban gondozná az előjáróság és gondoskodása arra is kiterjedne, hogy az oda üdülni sietők ott mindenkor kellemes szórakozást is találjanak, visszaadotván a vigadóknak emelt épület eredeti rendezettségének, melynek — a helyi igények szempontjából, mint a benne most lezajlott tavaszi vigalom is megmutatta, — tökéletesen meg is felelne.

A zöldben való sétán és zenén kívül piros pünkösdi napja még két szórakozással kínálta az idén a közönséget. Első nap estéjén az iparosifjak önképző-körének műkedvelői előadásával, a második nap estéjén az evang. nőegylet tavaszi táncmulatságával.

Sorrend szerint a műkedvelői előadásokon kezdjük és mindjárt ki is jelentjük: hogy a derek kör a szó szoros értelmében meglepett bennünket a műkedvelői által egzekvált apróságok oly kerek és összességű előadásával, mely bármelyik vidéki jobb színtársulatnak is becsületére vált volna.

Balázs Sándor, az oly korán elhunyt jeles humorista »Miért nem házassodik még a sógor« című egy felvonása képezte az előadás nyitányát. Játsszotak az élethől ellesett szellemes apróságban: Kálmán Juliska és Gyarmathi Juliska kisasszonyok, továbbá Hollósy János és Kádár Antal urak.

Mint legjelesebből, a vígjátékban közreműködők közül első sorban Kádár Antaltól kell megemlékeznünk, aki a sógor Daru Gergely szerepét annyi bonhomióval, olyan jóízű humórral és a színpadon olyan otthonosan mozogva adta, hogy bízást oda állhatna Thália papjai közé. Mellette kitűnt Kálmán Juliska

az ideges, izgékony asszony szerepében, sok tehetségének adva jelét, mely csak a gyakorlottságot nélkülül, míg Hollósy János (Daru Márton) és Gyarmathi Juliska k. a. (szakácsné), szintén méltóan töltötték be a keretet, rászólgálván megannyian a függőy legördülése után felharsanó megújuló tapsra, mely őket kétszer is a lémpak elé hívta.

Ez után az egyfelvonásos után magánjelenet következett: Hangay Oktáv »Fogadás«-a, előadva Terjék Bálint által. Hat csak azt mondhatjuk erre, hogy az előadó a szó szoros értelmében excellált és bár tudjuk, hogy derek, szorgalmas, munkás iparos (hiszen a könyvnyomdánkban van mint betűszedő és így szintén röstelkedve dicsérfél), csak sajnálni tudjuk, hogy az ilyen tehetség színészé nem lesz, hol szép jövő kínálkoznék talentumának. Előadása a közönséget mindvégig zajos derültégen tartotta és természetes volt az erre felharsanó taps, mint ügyes játéknak erkölcsi jutalma.

Ugyanazt, amit reá vonatkoztatva irtunk mondhatjuk el, a befejezőt képező »Beszélő babá«-ban szerepelt Krecsmáry Teruska kisasszonyról is, aki perfect szubrett színésznőnek mutatkozott be. Olga szerepét annyi vonzó kedvességgel, olyan mesterkeletlen egyszerűséggel játszta a kisasszony, hogy szeretőnk őt ehez hasonló szerepben egy színtársulatnál látni, ha kísérletképpen is. De egészen méltó partnere is volt a kisasszonynak Rác Zsigmond (Gergő), ez az értelmes, intelligens iparosunk, lelke a kör műkedvelő-társulatának, aki mestere a többinek, rendező és — rutinos színész egy személyben.

Pompás kabinetekben mutatta be a parókás fejű, de lobbanéony tapló-szívű nagybácsit, aki szerelmére hevül a kis unokahúgáért és annyira elragadja a heve, hogy a kezét is megkéri; de aki aztán mégis belátja e lépése dőreségét és megalkudva a viszonyokkal, beletörődve nagybácsit voltába, maga segíti elő a hugocsájja boldogságát egy más, egy nyalka huszártiszt karjaiban, kit Dömsödi Pal, ugyancsak hevesen csókolózza, személyesített.

Természetes, hogy az e darabban szereplőket is lelkesen tapsolta a közönség, mely — sajnálni lehet — nem töltötte meg egészen a nézőtér, de annál több helyen fogott előadás után a tánchoz, konok kitartással egész viradig együtt maradván feszelen, kedélyes vigadózásban.

Ünnep másodnapján este volt az evang. nőegylet táncvigalma, a túl a kurcai szép teremben, melyet az ügyeskezű rendezőség is alkalomra annyi izléssel díszített fel, mint ahogy nálunk tánctermet eddig feldíszítve soha sem láttunk.

A kert bejáratjától a teremig apró mécsesek és színes lámpiók araszottak az útra szelid — bányadt fényt, oda csalva a közönséget, hogy még a késő esti órákban is a ligetbe siessen gyönyörködni.

A vigalom úgy erkölcsileg, mint anyagilag kitűnően sikerült. Annyan voltak, hogy a teremben mihamarabb fullasztóra váit a hőség és a hangulat itt is mindvégig emelkedett, a jó kedv feszelen volt.

Hajnali 5 óra vetette végét a pompás mulatságnak.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Árverési feltételek.

Csongrádvármegyében fekvő Csany községében a 138 nsz. háznál levő, néhai Faragó Farkasné született Gálig Rozália hagyatékához tartozó gőzmalom a hozzátartozó laképülettel és udvarral, az elrekesztett kert kivételével, 1898. évi július 1-től számított 6 évre bérebe adatik a következő feltételek mellett.

1. Az árverés a kitűzött határnapon abban az esetben, ha az érdekelte tulajdonosok az általunk kérelmezett házi kezelésre szükséges költségeknek önérejükben viselésé magukat kellőképpen igazolandják, avagy részvényaláírás vagy egyéb úton magukhoz veendő társaikkal a házi kezelésre elegendő anyagi erővel rendelkeznek és erre az árve-

résre kiküldött hatósági közeg előtt képségeköt beigazolják, megtartatni nem fog.

2. Kiküldési ár 500 azaz ötszáz forintban állapíttatik meg, melyen alól a bérlet kiadatni nem fog.

3. Bérllőnek használatába átadatnak a csatolt leltárban összeirt és a malom szerkezetét képező s ahoz tartozó tárgyak és eszközök, melyeket bérllő a leltár szerint átvéven, a bérleti idő lejártával ugyanolyan karban és használható állapotban tartozik visszaadni.

4. Köteles a bérllő az összes épületek zsindefeledelét az átvételtől számított 2 hónap leforgása alatt kátránnyal bemázoltatni és ezt megelőzőleg javításra szoruló részében kiigazíttatni. Az összes épületek eléghető részét pedig tűzárk ellen 1500 ft erejéig a malom szerkezetet és az összes gépezetet a bérleti idő egész tartamára 3000 ft és így összesen 4500 ft erejéig biztosítani s ennek megtörténtét az árverés napjától számított 15 nap alatt Csongrádvármegye árvaszékénél a biztosítási kötvény bemutatásával igazolni.

5. Árverezni szándékozók kötelesek lesznék a kiküldött kezéhez a kiküldési ár 25% át készpénzben vagy ovadékképpen papirokban ovadékképpen letenni.

6. Bérbevevő köteles leend a bérleti idő tartama alatt az épületeket kívül is belől is tapasztatni, meszeltetni és folytonosan jókarban tartani a bérleti idő lejártával pedig jókarban visszaadni, nemkülönbön a kisebb javításokat sajátjából eszközölni. A nagyobb mérvű átalakításokat azonban csak a gyámhatóság és a nagykorú örökösök jóváhagyása után eszközölheti a bérllő.

7. A gőzmalom az esetben, ha a bérllők és a tulajdonosok között a malomüzletbe ez időszerint behelyezett fekvő (stabil) gépre néve annak a malom üzletben való további benmaradása az eddigi bérleti szerződés kötelezően megfelelően biztosíttatik ezen fekvőgéppel együttesen adatik ki, mely esetben a kiküldési ár az árverés alkalmával fog együttes megállapodás útján megállapíttatni, ha pedig ez eszközölhető nem volna, úgy a bérlet a fekvő gép nélkül fog kiadatni és a bérllők saját erejükből tartoznak gépet beállítani.

8. Azon nem remélt esetben, ha a bérbevett malmot és összes épületeket tüvészfylérn, köteles leend bérllő mindent az előbbi állapotba visszahelyezni.

9. Köteles leend bérllő az 1 évi bérösszeget biztosítéképpen, akár készpénzben tétetnék le, a letett összegnek évi 4% letéti kamatai bérllőt illetendik s azok részére évenként utólagosan fognak kiadatni a biztosíték letett összeg pedig az utolsó évi bérletbe fog beszámíttatni. Továbbá köteles leend bérllő az évi bérösszeget az átvétel napjától számított negyedévenként előlegesen Csongrádvármegye árvaépénátaránál lefizetni, a fizetési határidő be nem tartása esetén 6%-os késedelmi kamat leszen fizetendő, jogában áll azonban Csongrádvármegye árvaszékének bérllőt bármely fizetési határidő elmulasztása esetén a bérletlől kártérítési kötelezettség nélkül a gyámhatóság részéről szabadon választható sommás szóbeli eljárás útján elmozdítani.

10. Köteles leend bérllő a bérlet után kirovandozó állami, községi adókat és egyéb közterheket, továbbá az ezen árverési feltételek alapján kötendő bérleti szerződés bélyegköltségeit, az árverés megtartásával és közhírrelével jár minden költségeket és kiadásokat sajátjából fizetni, illetve megtéríteni, azonban a bérbeadandó fekvőeséget terhelő örökvltságot az örökösök tartoznak fizetni.

11. Ezen árverési feltételek alapján megkötendő bérleti szerződés bérllőre néve azonnal, az örökösökre néve azonban a csak gyámhatóság jóváhagyása után valik kötelező erejéig.

12. Az árverés határidejéül Csanyon, a helyszínén, 1898. évi június hó 15-ik napján d. e. 9 óraján kitűzetik.

Csanyon, 1898. május hó 15-ik napján.

Onodi G.
elnök.